

Korte studies in Mattheüs (79)

Wannen

Zoals Johannes de Doper in Mattheüs 3:10 het beeld van Israël als een boomgaard gebruikt, waarin goede en slechte bomen stonden, zo gebruikt hij in vers 12 een ander beeld, namelijk van de graanoogst. Ook dat was een heel bekend beeld voor Israël. In feite maakt de Tenach er vaak gebruik van, ook op plaatsen waar we dat niet altijd zien, vanwege de vertalingen. We zullen ons nu gaan bezig houden met de oogst.

Als Johannes het over een wan en het zuiveren van de dorsvloer heeft, begrepen zijn hoorders het landbouwkundige proces. Zij zagen het voor zich. Zij hadden daar een beeld bij. Als dit proces vervolgens als een metafoor gebruikt wordt, was het voor deze hoorders niet zo ingewikkeld om te begrijpen wat ermee bedoeld werd. Dat ligt voor de meesten van ons wellicht wat anders.

Tegenwoordig gebeuren alle processen, het maaien, dorsen en wannen, machinaal in één grote machine, de maaidorser of 'combine'. We hebben doorgaans geen idee wat er zich binnen zo'n machine afspeelt, behalve dat we zien hoe hij over een korenveld rijdt en het graan keurig gescheiden van het kaf eruit komt en direct klaar is voor gebruik. Dat was vroeger anders. Toen gebeurde het allemaal met de hand.

Eerst moest natuurlijk het graan worden gemaaid. Daarna werd het graan gedorst. De korreltjes werden daarbij verwijderd uit de rijpe aar. Wat er dan overbleef was een mengsel van graankorrels en losse blaadjes en schilletjes, het kaf. Om het kaf van het koren te scheiden werd er gebruik gemaakt van een wan. Een wan is niets meer dan een mandje waarin het mengsel wordt geschept en omhoog wordt gegooid in een zachte wind. De wind blies het lichtere kaf verder weg dan de wat zwaardere graankorreltjes. Het kaf werd dus verstrooid en het graan kon bij elkaar worden geveegd en verzameld in zakken.

Een wan

Dit alles maakt bijvoorbeeld ook duidelijk wat Boaz deed toen Naomie haar schoondochter Ruth adviseerde om naar hem toe te gaan.

'En Naomie, haar schoonmoeder zei tegen haar: Mijn dochter zou ik geen plaats van rust voor je zoeken, waar het je goed zal gaan? Welnu, is Boaz, bij wiens meisjes je geweest bent, geen bloedverwant van ons? Zie, hij gaat vannacht op de dorsvloer gerst wannen.' (Ruth 3:1, 2).

Overdag werd het graan gemaaid en gedorst. Kennelijk ging het werk daarna gewoon door in het wannen. Wat Boaz, en niet alleen hij, op die dorsvloer deed, was met een mandje het gedorst graan in de lucht werpen, waardoor het kaf van het graankorreltje werd gescheiden.

Op een gegeven moment was dat werk gedaan en kon er gegeten, gedronken en geslapen worden.

'Toen Boaz gegeten en gedronken had en zijn hart vrolijk was, kwam hij en ging liggen aan de rand van de korenhoop.' (Ruth 3:7).

Boaz was ongetwijfeld vrolijk vanwege de goede oogst en de blijdschap in zijn hart werd waarschijnlijk nog wat versterkt door het gevoel dat de wijn hem gaf. Hij ging liggen om te slapen aan de rand van de korenhoop. Die korenhoop lag er dus op de dorsvloer en was het resultaat van het wannen van de uren ervoor. Het kaf, alles wat geen waarde had, was weggeblazen door de wind.

Dit is het beeld van het wannen. Natuurlijk komt het wannen pas na het maaien. Het beeld dat Johannes gebruikt voor zijn toehoorders is het laatste proces van de oogst. Van het begin van de oogst lezen we ook in de Bijbel, namelijk Openbaring 14. Het landbouwwerktuig dat voor het maaien werd gebruikt is de sikkel.

'En ik zag en zie, een witte wolk, en op de wolk zat Iemand als een Zoon des mensen, met op Zijn hoofd een gouden kroon en in Zijn hand een scherpe sikkel. En een andere engel kwam uit de tempel en riep met luide stem tegen Hem Die op de wolk zat: Zend Uw sikkel en maai, want het uur om te maaien is voor u gekomen, omdat de oogst van het land¹ geheel rijp is geworden.' (Opb. 14:14, 15).

De oogst bestaat uit verschillende fasen. In Openbaring lezen we over deze oogst van het land in het kader van de toorn van God (Opb. 14:19). In Mattheüs gebruikt Johannes de Doper het beeld van de wan aan het eind van het zuiveringsproces om de toekomstige toorn die de Farizeeën en Sadduceeën wilden ontlopen, beeldend te maken.

---

¹ Niet: aarde. Het gaat om het land Israël en de inwoners ervan. Niet om de gehele wereld.